

IRODALOM, FILOZÓFIA, MŰVÉSZETTÖRTÉNET

AZ IRODALOM TÖRTÉNETI TUDOMÁNYA

Szilasi László, Ötvös Péter, Szajbély Mihály, Hász-Fehér Katalin, Gere Zsolt, Kovács Krisztina, Szilágyi Zsófia, Cserjés Katalin, Virág Zoltán, Molnár Dávid

Csütörtök, 16:00–17:30

SZTE BTK, Egyetem u. 2. VIII. terem

A kurzuson az irodalomtörténeti megközelítéshez kapcsolódó poétikai, esztétikai és kultúraelméleti kérdésekről hangzanak el előadások. A történetiség olyan dimenziója az irodalomnak, amely a régi szövegektől kezdve a kortárs művekig érvényesíthető, amennyiben egyfajta kontextusteremtést, poétikai, esztétikai, kulturális, vagy akár eszmetörténeti távlat- és perspektívaképzést értünk rajta. A Magyar Irodalmi Tanszék tanárai a hazai és európai irodalmak régi, klasszikus és modern korszakából olyan kérdéseket érintenek, mint a történeti poétika, kritikátörténet, kulturális korszakok és irányzatok, az életmű, életrajz fogalma, az irodalom és a populáris kultúra viszonya, a vizualitás. A kurzus látogatói emellett a jelzett irodalomtörténeti korszakok, valamint a kortárs magyarországi és határon túli irodalom fontos szerzőiről (Vörösmarty Mihály, Arany János, Jókai Mór, Móricz Zsigmond, az Új Symposion nemzedéke, Parti Nagy Lajos stb.) szövegeiről hallanak elemzéseket. A 60 perces előadásokat szabad beszélgetés követi.

A FELVILÁGOSODÁS KORÁNAK MAGYARORSZÁGI ÉS EURÓPAI IRODALMA

Hász-Fehér Katalin

Kedd, 14:00–15:00

SZTE BTK, III. emelet, Kristó Gyula terem

Az előadásokon a 18–19. század fordulójának magyar és európai irodalmában a párhuzamos és eltérő tendenciákat vizsgáljuk. Kitérünk a korabeli magyarországi és európai kulturális, mediális, társadalmi, eszmetörténeti viszonyokra, foglalkozunk a szellemi áramlatokkal, a korszak irodalomfogalmának főbb jellemzőivel. Áttekintjük azokat a váltásokat, változásokat, melyek a korszak poétikai gondolkodásában végbementek. Az előadások során külön blokkot képez a magyar és az európai irodalom legfontosabb műveinek párhuzamos értelmezése olyan szerzőktől, mint Voltaire, Diderot, Goethe, Schiller, Sterne és mások.

¹ Ahol nem szerepel időpont vagy hely, azt a későbbiekben a honlapon fogjuk közzétenni.

BEVEZETÉS A FILOZÓFIÁBA

Gyenge Zoltán

Kedd, 16:00-18:00

SZTE BTK, Egyetem u. 2., Aud.Max

A kurzus célja egyrészt a filozófiában, a tudomány- és kultúrtörténetben felmerült nagy filozófiai nézetek ismertetése: a görög filozófiától (Szókratész, Platón, Arisztotelész), a keresztény bölcsletről (Szent Ágoston, Aquinói Szent Tamás), az újkoron (Descartes, Spinoza), a német idealizmuson (Kant, Hegel), valamint a romantikán és életfilozófiákon (Schopenhauer, Nietzsche, Kierkegaard) a nagy filozófiai korszakok ismertetése, amely minden tudás alapjául szolgál. Másrészt témánk a kultúrtörténeti összefüggések (pl. filozófia és művészet) tisztázása, különböző kapcsolatok bemutatása. A tantárgy kifejezetten alapozó jellegű, oktatása során jelentős mértékben szeretné a hallgatók általános műveltségét szélesíteni, és azokat az alapismereteket átadni, amelyekre minden más kérdés ráépülnek. Az oktatás egyrészt történeti, másrészt – ezen keresztül – problémacentrikus.

BEVEZETÉS A MŰVÉSZETTÖRTÉNETBE ÉS ESZTÉTIKÁBA

A kurzust több oktató tartja

Csütörtök, 16:00–18:00

SZTE BTK, Egyetem u. 2., Aud.Max.

A kurzus a művészettörténeti nagy korszakok, alkotók, a képzőművészet meghatározó alakjait ismerteti meg a hallgatósággal. A képzőművészet mellett helyt kap az irodalom vagy a zene. Az esztétikai része pedig a művészetről való gondolkodás, a műalkotások kritikus szemléletét kívánja felmutatni.

A KÉP TÖRTÉNETE ÉS FILOZÓFIÁJA – A BAROKKTÓL A ROMANTIKÁIG

Gyenge Zoltán

Kedd, 18:00–20:00

SZTE BTK, Filozófia I. (Petőfi ép. 2.e.)

A kurzus elsődlegesen a Caravaggitól Caspar David Friedrich művészetéig tartó korszakban élt nagy alkotók munkásságát kívánja bemutatni, célja az egyes művészettörténeti korszakok elemzése, az alkotók elhelyezése ezekben a korszakokban. Az előadásokhoz gazdag képanyag társul, a képek értelmezésében Erwin Panovsky alapvetéséből kiindulva művészetfilozófia kontextust állítunk fel a különböző képeket illetően.

BRITISH ARTS AND MUSIC I: FROM STONEHENGE TO ROMANTICISM

Szónyi György Endre
Csütörtök, 18:00–20:00
SZTE BTK, Egyetem u. 2., Aud.Max

This course is designed to stretch over two semesters and cover the entire history of British arts and music. The first part covers the period from Celtic and Roman times through the Anglo-Saxon and Norman periods, English Gothic, Renaissance and Baroque, to the 18th century. The lectures are accompanied by music appreciation and a series of video presentations introducing the visual artworks mentioned in the lectures.

TOPICS: 1. Principles of Art History. Celtic and Roman Foundations. 2. Early Christianity. Anglo-Saxon and Norman Britain. 3. The High Middle Ages: Gothic in England. Cathedrals. 4. Medieval Castles and Cities. Life, Music and Entertainment in the Middle Ages. 5. The Concept of the Renaissance. At the Court of Henry VIII. 6. The Elizabethan Renaissance. The Festive and Emblematic Character of Life. Developments in Architecture, Painting, Sculpture. 7. Elizabethan and Jacobean Music. Renaissance into Mannerism. 8. The Baroque Vision of life. Stuart grandeur. 9. Wren and Purcell. The Birth of the English Opera. 10. Queen Ann's World and Early Georgian England. Versions of Baroque and Classicism. Handel and the English Oratorio. 11. Social Criticism and Social Apotheosis: Hogarth and Reynolds. 12. Classicism with New Sensibility and “Gothic”: Gainsborough versus Horace Walpole.

KAPITEL AUS DER GESCHICHTE DER DEUTSCHSPRACHIGEN LITERATUR

Mihály Csilla, Szabó Erzsébet
Kedd, 14:00-16:00
SZTE BTK, Petőfi ép. fszt. I. terem

Die Vorlesung führt in die Geschichte der deutschsprachigen Literatur im 19. Jahrhundert ein. Die Studenten sollen den historisch-politischen und kulturellen Hintergrund dieser spannenden Zeit, die Entwicklungsgeschichte der Künste, insbesondere der Literatur, die bedeutenden Gattungen, Autoren und Werke der deutschen Romantik, des Biedermeier, des Vormärz, des Realismus und des Naturalismus kennenlernen, sowie einen Einblick in die grundlegenden ästhetischen und theoretischen Diskussionen der Zeit bekommen.

MŰKINCSEK NYOMÁBAN

Zvara Edina
Csütörtök, 12:00–13:30
SZTE BTK, Egyetem u. Petőfi épület, 8-as tanterem

A kurzus a nagy európai és hazai gyűjtők áttekintésével bemutatja az egyetemes és a magyar műgyűjtés történetét. Néhány előadás téma: a gyűjtés fogalma, a Mediciek Firenzében, a Habsburgok (Ambras, Prága, Bécs) és a Wittelsbachok (München) gyűjteményei, a gyűjtemények specializálódása a 16-17. században, az Esterházy-család gyűjteményei.

KORTÁRS MAGYAR MŰVÉSZET

Váraljai Anna

Kedd, 12:00 - 14:00

SZTE BTK, Egyetem u. Petőfi Épület, Filozófia I.tanterem

A kurzus célja, hogy a hallgatók olyan átfogó ismeretek birtokába jussanak a hazai kortárs képzőművészetet illetően, melynek eredményeként hatékonyan részt vehetnek a kilencvenes évek óta kibontakozó szakmai-módszertani vitákban. A félév során tisztázzuk a művészet/művész fogalmának változásait, valamint a kanonizáció kérdéskörét. Megismerjük a kortárs magyar intézményi rendszert, a kultúrpolitikai alapfogalmakat, majd a múzeumok, galériák kiállítási paradigmáit és prezentációs eljárásait intézményekre és produkciókra vonatkozó vizsgálatban, néhány megvalósult kiállítás elemzésével. Bemutatom a kurátori, kritikai-művészeti írói megjelenési helyeket, művészek csoportjait, marginális helyzetben lévő művészek szerveződéseit, a képzőművészet összefonódását az építészettel, a designnal. Az előadáshoz kapcsolódó kiállításokat és Szegeden alkotó kortárs művészek műtermeit is meglátogatjuk.

NAGY MÚZEUMOK GYŰJTEMÉNYEI

Váraljai Anna

Kedd, 8:00 - 10:00

SZTE BTK, Egyetem u. Petőfi épület, 212.tanterem

A félév során minden alkalommal egy nagy múzeumi gyűjteménnyel ismerkedünk meg muzeológiai, intézménytörténeti és művészettörténeti szempontok szerint. Szemügyre vesszük a gyűjtemény arculatának történeti változásait, a gyűjteményfajtákat, a szerzeményezési és eltávolítási módszereket, a múzeumépítészeti szempontokat, az ikonikus muzeális értékeket és a gyűjtemény kiemelkedő darabjainak művészettörténeti recepcióját.

KISEBBSÉGI-TÖBBSÉGI BESZÉD A KULTÚRÁBAN

Kelemen Zoltán

Szerda, 14:00-15:30

SZTE BTK, Egyetem u. 2. III. emelet, VII. tanterem

Az előadás a tükörnek és a tükrözésnek a szerepét, lehetőségeit és a kultúrában – a civilizációban – játszott szerepét abban betöltött feladatát vizsgálja, konkrét művészeti példák elemzésével, valamint elméleti kitekintéssel is. A vezérszavak és -művek a következők: I. Calvino: Ha egy téli éjszakán egy utazó: riflessione; M. Pavić: A kazár szótár, Mérgezett tükörök: gyilkos tükörök, hercegnői tükörök; D. Kiš: Varázstükör; K. Vonnegut: Bajnokok reggelije: Lékek KÁOSZ – SZOÁK; Kosztolányi D.: Esti Kornél halála; E. A. Poe: William Wilson; Platon: idolum – eidol – idea – eidosz – tükör ; G. García-Marquez: Száz év magány; A. Bierce: A tócsában meglátott tükörkép; M. Foucault: Szavak és dolgok. J. L. Borges; J. K. Rowling: Harry Potter; Hófehérke; J. J. R. Tolkien: A gyűrűk ura: Galadriel tükre; Drakula mítosz; Narcisszosz mítosza.

DRÁMATÖRTÉNET I.

Kürtösi Katalin

Szerda, 16:00–18:00

SZTE BTK földszint, 2-es vagy 3-as terem

Az előadások az európai színházi és drámakultúra antik görög és római, valamint középkori és reneszánsz korszakát tekintik át. A görög tragédiák és komédiák után szó esik a római kor ünnepi játékaikról, a klasszikus komédiáról, valamint a nem-verbális előadásokról, majd a középkorba átlépve a vallásos színjáték-típusokról, az itáliai és francia komédiáról, végezetül az angol Erzsébet-kori színházról és drámáról.

A MOZGÓKÉPELEMZÉS ALAPJAI

Füzi Izabella

Szerda, 16:00–18:00

SZTE BTK, Egyetem u. 2., Aud. Max.

Az előadás a filmelemzés alapvető fogalmaival ismerteti meg a hallgatókat, olyan szempontokat kínálva, melyek segítenek felismerni a filmforma legfontosabb szervező elveit. A kurzus betekintést nyújt a mozgóképi formák és használati módok történeti alakulásába, beleértve a digitális fordulat fejleményeit is. A félév végére kitűzött cél a mozgókép elemzési eljárásainak elsajátítása, a filmnyelvet alkotó elemek (díszlet, jelmezek, színészi játék, világítás, beállítások, kameramozgás, montázs, hang stb.) jelentésalkotó szerepének megismerése.

RÉGÉSZET, TÖRTÉNELEM, VALLÁSTUDOMÁNY

BEVEZETÉS A NÉPVÁNDORLÁS KOR RÉGÉSZETÉBE

Felföldi Szabolcs, Pintér-Nagy Katalin
Hétfő, 10:00–11:30
SZTE BTK Egyetem u. 2. fszt. 2. terem

A kurzus során a Kárpát-medence Kr. u. 1. és 9. század közötti időszakának történetét, régészeti anyagát tekintjük át (szarmaták, kvádok, vandálok, gótok, hunok, gepidák, langobardok, avarok).

ÁLLAMVALLÁS ÉS VALLÁSI SOKSZÍNŰSÉG AZ ÓKORBAN

Draskóczy Melinda, Illés Imre Áron, Priskin Gyula, Wojtilla Gyula
Szerda, 12:00–14:00
SZTE BTK, Egyetem u. 2., Magyar Történelmi Szeminárium

Az előadások célja az államvallás és a vallási sokféleség komplex szerepének a bemutatása néhány ókori állam hatalmi struktúrájában és társadalmában. Az előadásokon a következő kérdések kapnak különleges hangsúlyt: államvallás, uralkodói kultusz, a régi és új vallás közti küzdelem, az államvallás és az idegen kultuszok párhuzamos létezése, a római vallás a köztársaságkorban, mágia a görög római-világban. Foglalkozunk a római korban elterjedt keleti kultuszok szerepével, jelentőségével, és a remeteség, szerzetesség kialakulásával is.

A RÓMAI BIRODALOM ÉS A KELET

Draskóczy Melinda
Hétfő, 14:00–16:00
SZTE BTK, Egyetem u. 2., Kristó terem

Az előadás témája a Római Birodalom keleti politikájának alakulása, a keleti provinciák meghódítása és integrálása. Foglalkozunk a rómaiak keleti ellenfeleivel, a parthusokkal és a szászánidákkal, elemezzük a birodalmak társadalmi, gazdasági jellemzőit, hadseregüket, vallási életüket. Vizsgáljuk a Római Birodalom és a távoli Kelet (India, Kína) közötti távolsági kereskedelmet, kulturális kapcsolatokat, a rómaiak Keletről alkotott képének változását.

AZ ÓKORI EGYIPTOM CIVILIZÁCIÓJA ÉS KULTÚRÁJA

Priskin Gyula
Hétfő, 10:00–12:00
SZTE BTK, Egyetem u. 2., IV-es terem

A kurzus bevezetést nyújt az ókori Egyiptom civilizációjának megértéséhez. Az egyes előadások áttekintik azokat az épületeket, tárgyi emlékeket, művészeti alkotásokat és írásos forrásokat, melyek alapján rekonstruálni tudjuk az egyiptomi történelem különböző

korszakait, illetve az ezen korszakokra jellemző kulturális mintákat. A kurzus tehát az egyiptomi politikai ideológia, vallás, művészet és műveltség sajátosságait vizsgálja.

NAGY SÁNDORTÓL AUGUSTUSIG – A HELLÉNIZMUS TÖRTÉNETE ÉS KULTÚRÁJA

Illés Imre Áron

Kedd, 12:00–14:00

SZTE BTK, Egyetem u. 2., Kristó-terem

Az előadás Nagy Sándor hódító hadjárataitól az általa meghódított területeken kialakuló utódállamoknak a Római Birodalomba történő beolvasztásáig mutatja be a legfontosabb történeti változásokat elsősorban a Földközi-tenger keleti medencéjére koncentrálva (Hellas, Kis-Ázsia, Egyiptom). Az előadás során – a történeti témákon túl – nagy hangsúlyt fektetünk a kulturális változásokra is, mint pl. a hellenisztikus filozófiai iskolák megjelenése, a görög–római kulturális kapcsolatok.

MIKI EGÉR, ATOMFELHŐ, BENETTON-REKLÁM: A 20. SZÁZAD TÖRTÉNETE KÉPEKBEN

Tomka Béla

Hétfő, 12:00–13:30

SZTE BTK, Egyetem u. 2., Aud.Max.

A 20. század elején leginkább a napilapok és folyóiratok révén jutottak el képek a híreket fogyasztó polgárokhoz. Később a filmek, a televízió, végül a különböző digitális kommunikációs eszközök is bekapcsolódtak a képek terjesztésébe, s így mára már egyfajta „képözönben” élünk. Ezzel párhuzamosan a média is gyökeresen átalakult. E folyamatok megváltoztatták a vizualitás szerepét a politikai kommunikációban, a kereskedelemben, a szórakozásban s a mindennapi életben. Az előadás fő célja, hogy megismertessen az utóbbi száz év legnagyobb hatású – gyakran ikonikusnak nevezett – képeivel. Ezek témái igen változatosak: például a politikai propaganda, a háborúk, a mozifilmek, a rockzene, a reklámok, a tévéműsorok vagy a természeti katasztrófák egyaránt szerepelnek közöttük. A kurzus bemutatja az ábrázolások keletkezésének körülményeit és utóéletét, s így fontos ismereteket közvetít a 20. és 21. századról. Mivel ezekkel a képekkel ma is naponta találkozunk, folyamatosan hivatkoznak rájuk és új értelmezést adnak nekik, ezért ismeretük segíti a korunk médiájában való eligazodást is.

VALLÁSI ALAPFOGALMAK (BEVEZETÉS A VALLÁSTUDOMÁNYBA)

Máté-Tóth András

Péntek 8.30–10.00

SZTE BTK, Egyetem u. 2. Kristó Gyula tanterem

A kurzus az olyan vallástudományi alapfogalmakat világítja meg, mint amilyen a szent és profán viszonya, a rítus- és mágia-elméletek, az istenkép vagy a misztika. Az elméleti megközelítések mellett az adott fogalmak világvallási példákon keresztül kerülnek szemléltetésre.

A VALLÁSTUDOMÁNY KLASSZIKUSAI

Máté-Tóth András
Csütörtök, 14:00-15:30
SZTE BTK Petőfi ép. II. terem

A vallástudomány klasszikusai című kurzus azokat a szerzőket és elméleteket tárgyalja, akik a vallástudomány tudománytörténetében már klasszikussá váltak. Megvilágításra kerül Max Müller, James Frazer, Edward B Tylor, Max Weber, Émile Durkheim, Sigmund Freud, Rudolf Otto, Mircea Eliade munkássága.

A BUDDHIZMUSTÓL AZ ATEIZMUSIG

Szilárdi Réka, Máté-Tóth András, Porció Tibor
Péntek, 18:00–19:30
SZTE BTK Petőfi ép. II. terem

A kurzus áttekintést nyújt a hinduizmus, buddhizmus, valamint a zsidó-, keresztény és muszlim vallás alapvető tanításairól, irányzatairól, emellett a befejező részben belepillanthatunk az új vallási mozgalmak témakörébe, valamint az ateizmus különböző irányzataiba is.

ÚJ! BEVEZETÉS A ZSIDÓ KULTÚRÁBA

A kurzust több oktató tartja (Országos Rabbiképző Zsidó Egyetem és a BTK oktatói)
Csütörtök, 16:00-17:30
SZTE BTK, Egyetem u. 2. Kristó Gyula tanterem

Tematika: A zsidó folklórról; Magyar rendi és nemzeti rítusok a judaizmus keretei között (1867-1944); A zsidó kultúra általános bemutatása; A közép-kelet-európai zsidó temetők szimbólumvilága; Kutatások és életutak találkozása tudományterületek határán. Löw Immanuel és Kálmány Lajos, Scheiber Sándor és Bálint Sándor; A zsidó vallásról; A magyarországi zsidóság története; Polgári egyelőség, asszimiláció és a modern antiszemitizmus gyökerei; A magyarországi holokauszt történetéből; Innováció, művészet, irodalom. Zsidó alkotók a magyar kultúrában 1945-ig; Az ábrázolhatóság dilemmái. Holokauszt és antiszemitizmus irodalmi, művészeti és kortárs művészeti reprezentációi; Bevezetés a zsidó filozófia alapproblémáiba.

NYELVÉSZET, NÉPRAJZ

INTRODUCTION TO LINGUISTICS

Fenyvesi Anna

Péntek, 10:00–12:00

SZTE BTK, Egyetem u. 2., Aud.Max.

The course offers a general introduction to all major areas of theoretical linguistics and some other subfields of linguistics: phonetics, phonology, morphology, syntax, semantics, sociolinguistics, historical linguistics, and psycholinguistics. The purpose of the course is to provide the student with a basic knowledge of the fundamental principles and notions of linguistics, introduce terminology as well as the most important methods of linguistic analysis. Examples are used mainly from English as well as from other languages.

BEVEZETÉS A NYELVTUDOMÁNYBA

Maleczki Márta

Szerda, 12:00–14:00

SZTE BTK, Egyetem u. 2., Kristó Gyula terem

A kurzus célja megismertetni a hallgatókat a nyelvtudomány alapfogalmaival, alapszociplináival, azok problematikájával és módszertanával. Ezenfelül az alkalmazott és interdiszciplináris nyelvészeti területek mint például a pszicholingvisztika, neurolingvisztika, igazságügyi nyelvészet, nyelvtechnológia kérdésfeltevéseibe is betekintést enged.

BEVEZETÉS A KOMMUNIKÁCIÓTUDOMÁNYBA

Ivaskó Livia

Kedd, 16:00–18:00

TIK, Nagyelőadó terem

Ez az előadás az emberi kommunikáció sajátosságaiba ad bevezetést. Ismereteket nyújt arról, hogy miben hasonlít az emberi kommunikáció más élőlényekéhez, illetve miben tér el azoktól, milyen jelek és jelzések teszik lehetővé az emberek közötti információcserét és egymás megértését.

DISKURZUSELEMZÉS

Németh T. Enikő

Szerda, 10:00-11:30

SZTE BTK, Egyetem u.2., Klemm Antal Szeminárium

A kurzus célja bevezetést nyújtani a szóbeli és az írásbeli nyelvhasználat, valamint az új, köztes nyelvhasználati formák (internetes diskurzusok) elemzésébe. A szóbeli diskurzusok esetén a tagolás és az egységek közötti lehetséges viszonyok, a koherencia kérdésköre áll a középpontban. Az írásbeli diskurzusoknál a verbális befolyásolás, ezen belül a manipuláció problematikájával foglalkozunk reklám- és politikai szórólapok elemzésével.

BEVEZETÉS A NÉPRAJZBA

Varga Sándor

Kedd, 18:00-19:30

SZTE BTK Egyetem u. 2. Kristó Gyula terem

A kurzus a néprajzi alapismeretekbe vezeti be a hallgatókat. Az előadások során a hallgatók betekintést nyerhetnek a magyar és a fontosabb európai néprajzi irányzatok történetébe, forrásaiba (az ókortól egészen a napjainkig), és megismerkedhetnek olyan alapvető irányzatokkal, mint az etnológia, etnográfia, kulturális antropológia stb.

KÉPEK, KULTUSZOK, SZIMBÓLUMOK

Frauhammer Krisztina

Kedd, 14:00–15:30

SZTE BTK Egyetem u. 2. fsz. Bálint Sándor terem

A kurzus során a keresztény vallásgyakorlásban előforduló legfontosabb kultuszképeket (Mária, Jézus és szentek ábrázolásainak ikonográfiája) és használati képtípusokat, azok kultusztörténeti jelentőségét, szimbólumait és értelmezését tekintjük át. Kitekintünk a vallásgyakorlás során dramatizált formában megjelenő ún. "akció képek" típusaira (búcsújárás mint rituális dráma, theatrum sacrum – körmenetek, passiók, betlehemek stb.) és értelmezésére is.

SZEGED NÉPRAJZA 2.

Barna Gábor, Frauhammer Krisztina, Mód László, Simon András

Szerda, 16:00–17:30

SZTE BTK Egyetem u. 2. fsz. Bálint Sándor terem

A kurzus az egykori „szegedi nagytaj”, a szegedi kirajzások határon belüli és túli területeit figyelembe véve szól a népköltészet, a népszokások, a néphit, a népi vallásosság, a néptánc és a népviselet kérdésköreiről. A jelzett témaköröket a kutatástörténeti előzményekbe ágyazva, a jeles elődök (mint pl. Kálmány Lajos, Bálint Sándor) megállapításaira építve, valamint az

újabb kutatási eredményeket ismertetve, fotókkal, filmrészletekkel is szemléltetve tárgyaljuk. Egy-egy kérdéskör kapcsán témaspecialisták meghívását, illetve a kurzus hallgatóival a Móra Ferenc Múzeum néprajzi kiállításainak és látványtárának, az alsóvárosi tájháznak és a Ferences Látogatóközpontnak a felkeresését is tervezzük. A kurzus tematikus folytatása az előző szemeszterben elindított *Szeged néprajza* tárgyának, ám ismeretanyagát tekintve nem épül szorosan annak anyagára, így előzmény nélkül, önmagában is felvehető, hallgatható.

A MAGYAR NYELV FINNUGOR ROKONSÁGA

Szeverényi Sándor

Csütörtök, 8:15-9:45,

SZTE BTK, Egyetem u. 2. I. em. Klemm Antal szeminárium

A kurzus általános áttekintést ad a finnugrisztika alapismereteiről, aktuális kérdéseiről, tágabban a nyelvrokonság mibenlétéről, a rokon nyelveket beszélő népek helyzetéről, történetéről, kultúrájáról. A kurzus tematikája három főbb témakörre tagolódik: (1) általános fogalmak, módszertani alapvetések; (2) a finnugrisztika helyzete, története, megítélése a kezdeti időszakoktól napjainkig; (3) uráli népek, nyelvek, kultúrák, a veszélyeztetett uráli nyelvek.

A TITKOS NYELV

Bakró-Nagy Marianne

Szerda, 12:00-13:30

SZTE BTK, Egyetem u. 2. Kristó Gyula terem (A kurzus szept. 20-tól indul)

Titkos nyelvnek nevezzük azt a nyelvi változatot, amelyet egy meghatározott közösség saját identitásának megőrzésére és – ezzel egyidejűleg – mások kizárására alkalmaz. A kurzus célja, hogy megismertessen e nyelvek, nyelvi változatok széles körével, kialakulásuk okaival. Különös hangsúlyt helyez annak a valamennyi ismert társadalomban és kultúrában meglévő kategóriának a tárgyalására, amelyet a társadalmi tiltások halmazán belül tabunak nevezünk. Rámutat e kategória társadalmi meghatározottságára, időben való változásaira és nyomon követi a fogalom történetét is. Részletesen tárgyalja a tabut mint nyelvi jelenséget, megközelítési lehetőségeit, bemutatja azokat a nyelvi mechanizmusokat, amelyek a nyelvi tabut létrehozzák és használatát irányítják, s bemutatja az emberi lét mindazon területeit és vonatkozásait, ahol megjelenik és kifejti hatását.

AZ URÁLI NYELVCSALÁD NYELVEI

a Finnugor Tanszék oktatói

Szerda, 16:00-17:30

SZTE BTK, Egyetem u. 2. II. em. Mikola Tibor szeminárium (A kurzus szept. 13-tól indul)

A kurzus a magyar nyelvvel rokon ún. uráli nyelvekkel foglalkozik. A nyelvcsalád nyelveinek rövid bemutatása során a hangsúly bizonyos történeti, areális, tipológiai és szociolingvisztikai

jegyekre esik, melyek tárgyalásával az uráli nyelvek hasonlóságainak és eltéréseinek bemutatására nyílik lehetőség.

UDMURT FILMTÖRTÉNET

Katja Suncova

Kedd, 16:00-17:30

SZTE BTK, Egyetem u. 2. I. em. Klemm Antal szeminárium

A kurzuson résztvevői udmurt filmeket és rajzfilmeket néznek meg, amelyeken keresztül megismerkednek az udmurt kultúrával és folklórral is. A filmek udmurt nyelvűek, magyar vagy angol felirattal kerülnek bemutatásra. A filmek megtekintése és megtárgyalása után a kurzus hallgatói recenziókat készítenek.

FINN NYELV KEZDŐKNEK

Bíró Bernadett

Szerda vagy csütörtök 14:00-15:30

SZTE BTK, Egyetem u. 2. I. em. Klemm Antal szeminárium

A kurzus a gyakorlati finn nyelv alapjaival ismerteti meg. Az idén 100. évfordulóját ünneplő független Finnország ünnepi évére tisztelettel hirdeti meg a Finnugor Tanszék a finn nyelvtanfolyamot a szabadegyetem számára.